

महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

बुलिङ्गटार गाउँपालिका
नवलपरासी व.सु.पूर्व

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (Vision)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुने ।

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (Mission)

देशमा स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide Independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता	(Independence)
निष्ठा	(Integrity)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)
व्यावसायिकता	(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । उल्लिखित संवैधानिक तथा कानुनी व्यवस्था एंव नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा यस स्थानीय तहको २०७७/७८ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ ।

स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताका पक्षबाट विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गर्नु तथा सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ । लेखापरीक्षणमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा, कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता, सेवा प्रवाह लगायतका विषयहरूको मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

लेखापरीक्षणमा मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण तथा स्रोत व्यवस्थापन, आय सङ्कलन, राजस्व छुट, बजेट अनुशासन, वर्षान्तको खर्च, खरिद व्यवस्थापन, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च, योजना प्राथमिकीकरण, आयोजना छनोट, उपभोक्ता समितिबाट भएका निर्माण कार्य, दीर्घकालीन विकासका खाका तर्जुमा लगायतका व्यहोरा औल्याइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट स्थानीय तहमा आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको यथार्थ रूपले अभिलेख नराखेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहनुका साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ । स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फर्स्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजू उपर आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बावजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीबाट स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको छ । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

२०७९ आषाढ

(टंकमणि शर्मा दंगाल)

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामचौर, काठमाडौं, नेपाल
Ananagar, Kathmandu, Nepal

प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय
(गण्डकी प्रदेश)

पत्र संख्या: २०७८/७९
च.नं. १०८

मिति: २०७९/१३/२६

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्षज्यू
बुलीङ्गटार गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,
नवलपरासी व.सु.पूर्व।

कैफियत सहितको राय

हामीले बुलीङ्गटार गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७८ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानूनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

- गाउँपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्णरूपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
- लेखापरीक्षणबाट रु.१ करोड ३३ लाख ९० हजार बेरुजू देखिएको छ। सोमध्ये प्राप्त प्रतिक्रियाबाट रु.७६ हजार फर्साउट भई बाँकी बेरुजू असुल गर्नुपर्ने रु.७ लाख ७९ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रु.५४ लाख ८२ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.२६ लाख ९६ हजार र पेशकी रु.४३ लाख ६५ हजार रहेको छ । गतवर्ष रु.५ करोड ९९ लाख ६ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा यसवर्ष समायोजन र सम्परीक्षणबाट फर्साउट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजू समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु.७ करोड ५ लाख ३६ हजार रहेको छ । **बेरुजू वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजू स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।**
- गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ। गाउँपालिकाबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रूपमा रहेको छ ।
- आम्दानी तथा खर्चको सेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेशकी बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं । त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ । गाउँ कार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्रयता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा उचित आश्रयताले सामान्य स्तरको आश्रयतासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(शम्भु कुमार श्रेष्ठ)
नायब महालेखापरीक्षक

बुलिङ्गटार गाउँपालिका

बेरुजु वर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

२०७७।७८

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
दफा संख्या			दफा संख्या			दफा संख्या			असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने				पेस्की	
संज्ञात्मक	त्तराती	रकम	संज्ञात्मक	त्तराती	रकम	संज्ञात्मक	त्तराती	रकम		अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको		जम्मा
३९	४७	१३३९०	-	१	७६	३९	४६	१३३९४	७७१	२६९६	५४८२	-	-	८१७८	४३६५

अघावधिक बेरुजु स्थिति

२०७७।७८

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्यौट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
नवलपुर	५९९०६	-	२६८४	५७२२२	-	१३३९४	७०५३६

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : बुलिङटार गाउँपालिका, नवलपुर, बुलिङतर गाउँपालिका, नवलपरासी पूर्व भाग

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	सिताराम खनाल	२०७८-६-११	हाल सम्म कार्यरत
कार्यालय प्रमुख	राम प्रसाद सापकोटा	२०७७-१२-१७	
कार्यालय प्रमुख	टिका बहादुर गोदार	२०७७-४-१	
लेखा प्रमुख	बाबुराम तिवारी	२०७७-१२-२३	
लेखा प्रमुख	शंकर चापागाई	२०७७-४-१	
बेरुजु रकम			१३,३९०,३४७

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		१२,८८,९५,९२०.५७	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	२७,१८,३३,३१२	चालु खर्च	२५,०२,३८,३४३
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	१,४४,०१,३७८	पूँजीगत खर्च	९,९५,२९,२०७
राजश्व बाँडफाँट	६,७६,४३,५६५.५४	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	९०,५६,८२५
आन्तरिक आय	३९,२९,०९४		
अन्य आय	१,५७,६४,८३३.५		
कुल आय	३७,३५,७२,१८३.०४	कुल खर्च	३५,८८,२४,३७५
बाँकी मौज्दात			१४,३६,७२,८२७.७७

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			<p>उल्लेखित आर्थिक कारोवारहरूको स्वीकृत समष्टिगत तथा इकाईगत लेखापरीक्षण योजना, कार्यालयबाट पेस गरिएको वार्षिक कार्यक्रम एवं प्रगति विवरण समेतका कागजात र विवरणहरू, व्यवस्थापन प्रतिनिधित्व पत्र तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदनलाई समेत आधार मानी लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र लेखापरीक्षणका अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड तथा मार्गदर्शनमा समेत नमूना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार र कार्यालयले निक्क्यौल गरेको जोखिममा आधारित योजना तथा कार्यक्रमका आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ। सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोराहरूलाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन । उल्लिखित लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोराहरू सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख समेतका पदाधिकारीहरूसँग मिति २०७८।१२।२५ मा छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू निम्नानुसार छन्:</p>	
२			<p>परिचय:</p> <p>स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु यस पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिका अन्तर्गत ६ वडा, ३३ सभा सदस्य, १४७.६८ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा १९६५६ जनसंख्या रहेको छ ।</p>	
३			<p>सञ्चितकोषको हिसाब:</p> <p>स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ बमोजिम गाउँपालिकाले प्राप्त गरेको आय, अनुदान तथा सहायता र स्थानीय सरकार संचालनमा भएका आय-व्यय हिसावको आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को वित्तीय प्रतिवेदन म.ले.प.फा.नं. २७२ निम्न बमोजिम रहेको छ:</p>	

प्राप्ती भुक्तानी हिसाव

विवरण	टिप्पणी	यस वर्ष रु.				गतवर्ष रु.		
		बजेट	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा	आफैले गरेको प्राप्ति/भुक्तानी	वस्तुगत/सोझै भुक्तानी	जम्मा
प्राप्ती (क+ख)		३६,४२,३४,७९०	३१,३४,९४,६९४.०४		३१,३४,९४,६९४.०४	३३,८३,६४,८७७.४७		३३,८३,६४,८७७.४७
क. प्राप्ति (संयितकोषमा आम्दानी बाँधिने)		३६,०५,८२,६००	३०,२९,४९,८१२.५४	०	३०,२९,४९,८१२.५४	२६,२५,५५,६९३.४७	०	२६,२५,५५,६९३.४७
११००० कर	११	७,२९,४९,१७०	६,९९,०२,२३३.२९	०	६,९९,०२,२३३.२९	४,८५,९७,८४८.७२	०	४,८५,९७,८४८.७२
१३००० अनुदान		२८,०८,४३,४३०	२३,९३,४०,०५३	०	२३,९३,४०,०५३	२०,९६,३९,७८२	०	२०,९६,३९,७८२
संघीय सरकार	१२	२५,८६,८५,४३०	२१,९९,८२,०५३	०	२१,९९,८२,०५३	१९,७५,०२,७८२	०	१९,७५,०२,७८२
प्रदेश सरकार	१२	२,२९,५८,०००	१,२९,५८,०००	०	१,२९,५८,०००	१,२९,३७,०००	०	१,२९,३७,०००
१४००० अन्य राजस्व		६४,९०,०००	२४,७०,४२६.२५	०	२४,७०,४२६.२५	९,२८,३८०	०	९,२८,३८०
१५००० विविध प्राप्ति		३,००,०००	२९,९००	०	२९,९००	०	०	०
ख. अन्य प्राप्ति		३६,५२,९९०	१,०५,५२,८८९.५०		१,०५,५२,८८९.५०	७,५८,०९,२६४		७,५८,०९,२६४
वितरण गर्न बाकी राजस्व		०	३०,०६,२७९	०	३०,०६,२७९	०	०	०
कोषहरु		३६,५२,९९०	५९,८७,०९०.५०	०	५९,८७,०९०.५०	१,९५,८४,५५७	०	१,९५,८४,५५७
धरोटी		०	२३,५९,६००	०	२३,५९,६००	२,०५,०००	०	२,०५,०००

संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०	०	५,६०,१९,७०७	०	५,६०,१९,७०७
भुक्तानी (ग+घ)		४४,२०,०६,०४२	२९,८७,१७,७८६.८४		२९,८७,१७,७८६.८४	३१,०२,७५,५२३.२०	२,००,०००	३१,०४,७५,५२३.२०
ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)		४३,८३,५३,८५२	२९,४८,७२,९१३.८४		२९,४८,७२,९१३.८४	२३,५६,९३,४४९.२०	२,००,०००	२३,५८,९३,४४९.२०
२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	१८	१४,०९,०४,४३०	११,२०,३९,०६१	०	११,२०,३९,०६१	१०,३८,१९,८१८.२०	०	१०,३८,१९,८१८.२०
२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१८	७,९५,३१,७७०	५,५४,८९,५०६.८४	०	५,५४,८९,५०६.८४	३,८०,८०,४२६	२,००,०००	३,८२,८०,४२६
२५००० सहायता (Subsidy)	१८	२,४४,५४,०००	१,९८,५२,२७४	०	१,९८,५२,२७४	१,२७,८२,२५६	०	१,२७,८२,२५६
२७००० सामाजिक सुरक्षा	१८	२७,००,०००	२१,४८,४६६	०	२१,४८,४६६	२२,१५,५२६	०	२२,१५,५२६
२८००० अन्य खर्च	१८	७५,४७,१५२	७५,१४,७७७	०	७५,१४,७७७	१९,१४,४२०	०	१९,१४,४२०
३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	१८	१८,३२,१६,५००	९,७८,२८,८२९	०	९,७८,२८,८२९	७,६८,८१,००३	०	७,६८,८१,००३
घ. अन्य भूकानी		३६,५२,१९०	३८,४४,८७३		३८,४४,८७३	३१,०२,७५,५२३.२०	२,००,०००	३१,०४,७५,५२३.२०
कोषहरू		३६,५२,१९०	३०,४०,६६९	०	३०,४०,६६९	१,८२,८२,३६७	०	१,८२,८२,३६७
धरोटी		०	३,३४,०००	०	३,३४,०००	२,८०,०००	०	२,८०,०००
संघीय, प्रदेश सरकार वा अन्य कार्यक्रम		०	०	०	०	५,६०,१९,७०७	०	५,६०,१९,७०७

कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी			४,७०,२०४		४,७०,२०४		
ड. यो वर्षको बचत (न्युन)		(७,७७,७१,२५२)	१,४७,७६,९०७.२०		१,४७,७६,९०७.२०	२,८०,८९,३५४.२७	(२,००,०००)
च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ. ल्या)			१२,८८,९५,९२०.५७		१२,८८,९५,९२०.५७	३,०९,७९,३५६	
वर्षान्तको बाकी रकम (ड + च)		(७,७७,७१,२५२)	१४,३६,७२,८२७.७७		१४,३६,७२,८२७.७७	५,९०,६८,७१०.२७	(२,००,०००)
बैंक तथा नगद बाकी	२४		१४,३०,५६,८९२.७७		१४,३०,५६,८९२.७७	३,९०,७८,७१३.२७	

पालिकाले पेश गरेको वित्तिय विवरणमा समावेश नभएका खर्च शिर्षकहरु निम्नानुसार रहेका छन्:

सि.नं.	खर्च शिर्षक	बजेट	निकास/खर्च		
१	३१४०१०१२३-सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	५०२९७०००.	५००८९४५७.		
२	३६५००१०४३-स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम	३००००००.	१८३६८०२.		
३	३१४०००११३-आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	४३०००.	४३०००.		
४	३५००००११४-सामाजिक विकास मन्त्रालय	२००००००.	१४३५३७८.		
५	३५०००१२०४-सामाजिक विकास मन्त्रालय (संघ सशर्त)	३००००००.	२६५०००.		
६	३५००१०११३-शिक्षा विकास निर्देशनालय	५००००००.	५००००००.		
७	३३६००१०२३-गरीबसँग विशेषकर कार्यक्रम	७७७००००.	७२५००००.		
८	३६५०१११४-स्थानीय तह प्रशासकीय भनव पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	१८००००००.	०.		
	जम्मा	५८७१७००००.	५४८९४६३७.		
९	राजश्व				
	विवरण	आम्दानी	दाखिला	बाँकी	
	विभिन्न	५२११९५२.	५२११९५२.	०.	
१०	कार्यसञ्चालनकोष				
	गतवर्षको जिम्मेवारी	यसवर्षकोआम्दानी	जम्मा	खर्च	बाँकी
	०.	५०००००.	५०००००.	०.	५०००००.

४

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली:

४.१		<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा गरेको पाइएन • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा गरेको पाइएन • पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाइएन • पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति प्रतिवेदन तयार नगरेको • अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिमको मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाइएन • वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी समान अभिलेख पालिकाको मूल जिन्सी खातामा अध्यावधिक गरेको पाइएन • सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ७ खरिद अनुसार गुरुयोजना खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाइएन • संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ अनुसार पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण गर्न गठन गरेका उपभोक्ता समिति उक्त ऐनको व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन • वातावरण संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालिन योजना तयार गरेको पाइएन • मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ बमोजिम यस पालिका तथा पालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समिति तथा नगरपालिकाको नाममा रहेको पेशकी तथा बेरुजु अभिलेख समायोजन भएको पालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेशकी फर्छ्यौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा यस पालिकामा समाहित भएका साविकका विषयगत कार्यालयको बेरुजु लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख गाउँपालिकाले एकिन गरी अध्यावधिक गरेको पाइएन । 	
४.२		<ul style="list-style-type: none"> • सूचना प्रविधी पद्धतिमा युजर एक्सेस व्यवस्थापन सम्बन्धित सफ्टवेयर म्यानुअल अनुसार र म. ले. प. फाराम ९०१ र ९०२ बमोजिम कार्यान्वयन गरेको पाइएन । • सफ्टवेयर म्यानुअलमा तोकिए अनुसार सेक्युरिटी प्रोटोकल र सुरक्षण विधी लागु गरे नगरेको र त्यसको अभिलेख म. ले. प. फाराम ९०३ मा राखेको पाइएन । 	

४.३		<ul style="list-style-type: none"> म. ले. प. फाराम नं ९०६ बमोजिम सवारी साधन मर्मतको अभिलेख अद्यावधिक गरी राखेको पाइएन । 																					
४.४		<ul style="list-style-type: none"> भ्रमण तथा भ्रमण खर्चको अभिलेख र आन्तरिक नियन्त्रणका लागि मलेप फारामको व्यवस्था गरिएको भएतापनि म. ले. प. फाराम ९०७ र ९०८ बमोजिम भ्रमण गरेका सबै कर्मचारीका लागि भ्रमण अभिलेख खाता राखेको पाइएन । 																					
४.५		<p>म. ले. प. फाराम ८०१ देखि ८०५ सम्मका बेरुजुका निम्न फारमहरू अद्यावधिक गरी राखेको पाइएनः</p> <ul style="list-style-type: none"> म. ले. प. फाराम ८०१ – बेरुजु लगत, म. ले. प. फाराम ८०२ – बेरुजुको कार्यालयगत प्रतिवेदन, म. ले. प. फाराम ८०३ – बेरुजुको केन्द्रिय कार्यालयगत लगत, म. ले. प. फाराम ८०४ – बेरुजुको कार्यालयगत केन्द्रिय प्रतिवेदन र म. ले. प. फाराम ८०५ – सम्परीक्षण गोश्वारा अभिलेख 																					
४.६		<p>धरौटी फिर्ता: आन्तरीक राजस्व विभागको मिति २०६९।६।१० को पत्रमा अग्रिम भुक्तानी वा धरौटी फिर्ता गर्नुपूर्व भुक्तानी लिएको रकम र मुल्य अभिवृद्धि कर सम्वन्धीत निर्माण व्यवसायीले कर विवरणमा समावेश गरे नगरेको सम्वन्धीत आन्तरीक राजस्व कार्यालयवाट एकिन गरी भुक्तानी दिने पत्र जारी गरेपछि मात्र भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ। कार्यालयले निम्न निर्माण सेवालाइ कार्य सम्पन्न गरि धरौटी रकम फिर्ता गर्दा कर समायोजन प्रमाण पत्र नलिइ भुक्तानी गरेकोले कर समायोजनको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>सि.नं.</th> <th>गो.भौ.नं. र मिति</th> <th>निर्माण कम्पनी</th> <th>कार्य</th> <th>भूक्तानी रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१</td> <td>२०७७।६।२९</td> <td>रेज मोटर्स प्रा.लि.</td> <td>गाडी खरिद</td> <td>517000</td> </tr> <tr> <td>२</td> <td>२०७७।७।२७</td> <td>रम्भा टेक्निकल इन्फरमेशन टेक्नोलोजि</td> <td>तान्चोक खानेपानी</td> <td>32000</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>जम्मा</td> <td>549000</td> </tr> </tbody> </table>	सि.नं.	गो.भौ.नं. र मिति	निर्माण कम्पनी	कार्य	भूक्तानी रकम	१	२०७७।६।२९	रेज मोटर्स प्रा.लि.	गाडी खरिद	517000	२	२०७७।७।२७	रम्भा टेक्निकल इन्फरमेशन टेक्नोलोजि	तान्चोक खानेपानी	32000				जम्मा	549000	५४९,०००
सि.नं.	गो.भौ.नं. र मिति	निर्माण कम्पनी	कार्य	भूक्तानी रकम																			
१	२०७७।६।२९	रेज मोटर्स प्रा.लि.	गाडी खरिद	517000																			
२	२०७७।७।२७	रम्भा टेक्निकल इन्फरमेशन टेक्नोलोजि	तान्चोक खानेपानी	32000																			
			जम्मा	549000																			
५		कानून निर्माण एवं कार्यान्वयनः																					

५.१		<p>कानून निर्माण: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरूले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउनुपर्नेमा यस पालिकाले हालसम्म ३ ऐन, ३ नियमावली, १३ कार्यविधि १ निर्देशिका २ विधेयक र १ मापदण्ड समेत २३ कानून एवं कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।</p>	
५.२		<p>न्यायीक समिति: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दताए भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फछ्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी नभएको । यो बर्ष ४ वटा विवाद दर्ता भएकोमा ४ नै फछ्यौट भएकाछन् ।</p>	
६		<p>वित्तीय विवरण परीक्षण:</p>	
६.१		<ul style="list-style-type: none"> आर्थिक कार्यविधि कानून बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कर्षक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्नेमा गरेको पाइएन । 	
६.२		<p>वित्तीय विवरण विश्लेषण: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । पालिकाले उपलब्ध गराएको वित्तीय विवरण सम्बन्धमा निम्नानुसार देखिएको छ:</p> <ul style="list-style-type: none"> गत वर्षको जिम्मेवारी रु. ८६,१९७,९३३।- देखाएकोमा यस वर्ष शुरुमा रु. १,२८,८९,५९२,०१५.७ देखाएबाट रु. ४२,६९,८७,८७।५७ बढी जिम्मेवारी देखाएको छ । तसर्थ सुत्रबाट तयार भएको वित्तीय विवरणले आर्थिक करोबारको यथार्थ र सहि चित्रण गरेको छैन । 	

		त्यसैले तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।	
६.३		<ul style="list-style-type: none"> निवृत्तभरण कोष ऐन, २०७५ को दफा १० अनुसार कार्यालयले कर्मचारीको मासिक तलबबाट ६ प्रतिशतले हुन आउने रकम कट्टा गरी सोमा नेपाल सरकारको तर्फबाट शतप्रतिशत रकम थप गरी कोषमा जम्मा गर्नु पर्ने व्यवस्था अनुसार कट्टा गरी जम्मा गरेको छ । 	
६.४		<p>जिम्मेवारी फरक परेको: स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा गत विगतको बाँकी, यस वर्ष प्राप्त र खर्च भएको रकम स्पष्ट देखिने गरी हिसाब राख्ने र जिम्मेवारी एकिन गर्नुपर्दछ । तर स्थानीय तहको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनअनुसार गत वर्षको अन्त्यमा रु. ८६१९७१३३।- मौज्जात कायम भएकोमा यो बर्षको शुरुमा रु.१२८८९५९२०।५७ जिम्मेवारी सारेको देखियो । जस अनुसार लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको भन्दा रु.४२६९८७८७।५७ बढी जिम्मेवारी सारेको सम्बन्धमा यकिन गर्नुपर्ने देखिएको रु.४२६९८७८७।५७</p>	
७		बजेट तथा कार्यक्रम:	
७.१		<p>बजेट पेश, पारित र अख्तियारी: स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहमा उपाध्यक्ष श्री मैना वि.क.ले २०७७।३।१० गते रु.३७ करोड २९ लाख ९७ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा २०७७।३।१० मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले २०७७।६।२८ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ । कानूनले तोकेको समयमा आय र व्ययको अनुमान पेश गरी पारित गर्ने र अख्तियारी दिनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।</p>	

७.२

योजना र कार्यान्वयन: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरूको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले योजना छनौट गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्था अनुरूप दीर्घकालीन प्रकृतिका तुला योजना छनौट नगरी सानासाना र टुक्रे योजनामा तुलो मात्रामा बजेट छुट्याएको अवस्था छ । साना तथा टुक्रे योजनामा बजेट विनियोजन गर्दा दीर्घकालीन उपलब्धी नहुने हुँदा यस्ता कार्यमा नियन्त्रण गरी तुला योजना छनौटलाई प्राथमिकतामा राखिनुपर्दछ । यस वर्ष उपभोक्ता समितिमाफत भएका कामका योजनाहरू देहायअनुसार छन्:

क्र. सं.	विवरण	योजना संख्या	रकम
१	रु. १ लाख भन्दा कमको योजना	44	2658000
२	रु. १ लाख देखि ५ लाख सम्मका योजना	171	27250000
३	रु. ५ लाख देखि १० लाख सम्मका योजना	59	6700000
४	रु. १० लाख एक देखि ५० लाख सम्मका योजना	49	20200000
५	रु. ५० लाख भन्दा माथिका योजना	14	47000000
	जम्मा	337	103808000

७.३

क) क्षेत्रगत बजेट र खर्च: स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रूपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७७।७८ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

मुख्य क्षेत्र	वार्षिक वजेट	खर्च रकम	कुल खर्च मध्ये प्रतिशत
आर्थिक विकास	35679000	16449104	6.99
सामाजिक क्षेत्र	200458000	150844432	64.13
पूर्वाधार विकास क्षेत्र	114202500	602609	0.26
सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	13907000	10225866	4.35
कार्य सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च	74107352	57088803	24.27
जम्मा	438353852	235210814	100.00

ख) चौमासिक पूँजिगत खर्च: आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण बनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक पुँजिगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरूप तेस्रो चौमासिक तथा आषाढमा बढी खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

सि.नं.	पूँजीगत खर्च शीर्षक	कुल खर्च	चौमासिक खर्च (रु.हजारमा)			आषाढ महिनाको मात्र खर्च
			प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रोचौमासिक	
१	संघिय सरकार	8491	0	700	7791	4510
२	प्रदेश सरकार	0	0	0	0	0
३	पालिका	90945	907	17402	72636	57747
४	कूल खर्च:	99436	907	18102	80427	62257
	खर्च प्रतिशत		0.91	18.20	80.88	62.61

७.४

प्रोफाइल: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख र सोको ब्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कन सहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने ब्यवस्था बमोजिम प्रोफाइल तयार गर्नुपर्नेमा गरेको पाइएन ।

७.५

कार्यक्रम तथा प्रगति: तोकिएको लक्ष्य पुरा हुने गरी शत प्रतिशत प्रगति हासिल गर्नुपर्दछ । कार्यालयले देहायका कार्यक्रममा शुन्य प्रगति गरेको छ । पुरा गर्न सक्ने योजनाहरु मात्र छनौट गरी कार्यान्वयनमा लैजानुपर्दछ । लक्ष्य अनुसार प्रगति नहुने हो भने बार्षिक कार्यक्रमको कुनै औचित्य नरहने हुँदा पालिकाले योजना छनौटमा ध्यान पुर्याउनु पर्दछ । पूँजीगत कार्यक्रम तर्फ शून्य प्रगति भएका केही उदाहरण देहायअनुसार छन्:

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
१	अक्सिजन सिलिण्डर खरिद	१,५८,०००	०	०
२	मेशिनरी तथा औजार	५,००,०००	०	०
३	कोटथर सतिकोट मोटरबाटो	१०,००,०००	०	०
४	देउराली ढल निकास	६,००,०००	०	०
५	मचेडी भुमारी सिचाइ	१०,००,०००	०	०
६	ताले खेत ठाटी निर्माण	२,००,०००	०	०
७	जलदेवी थान मन्दिर	५,००,०००	०	०
८	राजवृक्ष प्रतिकालय निर्माण	४,००,०००	०	०
९	लेकबेशी मोटरबाटो मर्मत	३,००,०००	०	०
१०	खहरेखोला तटबन्धन	३,००,०००	०	०
११	ढाँडखेत सिचाइ	३,००,०००	०	०
१२	काफलडाडा खानेपानी लिफ्टिङ	६,००,०००	०	०
१३	बक्रमटार चौपारी मर्मत	५८,०००	०	०
१४	स्वास्थ्य चौकी प्रतिकालय निर्माण	२,००,०००	०	०
१५	बोझा रिडरोड मोटर बाटो निर्माण	३,००,०००	०	०
१६	कोटादेखि घरादी मोटरबाटो निर्माण	१,००,०००	०	०

१७	बेलस्वारा कुलो मर्मत	३,५०,०००	०	०
१८	भलायटार सामुदायिक भवन	४,००,०००	०	०
१९	राम जानकी मन्दिर	१,००,०००	०	०
२०	छुव्दी कुलो मर्मत	१,००,०००	०	०
२१	तल्लो अर्खला खानेपानी	१,००,०००	०	०
२२	राइकोट बिजुली	२,५०,०००	०	०
२३	आपसोरा पुरानो पधरो मर्मत	५०,०००	०	०
२४	दुर्गा भवानि मन्दिर निर्माण	२,००,०००	०	०
२५	सितरपुर खानेपानी कुवा मर्मत	५०,०००	०	०

८		अनुदान प्राप्ति, वितरण, उपयोग र फिर्ता:
८.१		आर्थिक सहायता: महोत्सव तथा अन्य खर्च भुक्तानी गर्दा सम्बन्धित कानूनले संस्था, समूह, पर्व, जात्रा, यात्रा, विरामी, संस्कृति लगायतमा आर्थिक सहायता दिने गरी कानून बनाएको पाइएन तर पर्व, जात्रा, यात्रा, विरामी, संस्कृति लगायतमा आर्थिक सहायता दिने गरेको छ । कानून बनाएर मात्र यस्ता सहायता प्रदान गर्नुपर्दछ । यस पालिकाले यो वर्ष १६ जनालाई औषधि उपचार र बाढी पहिरो लगायत शीर्षकमा आर्थिक सहायता वापत रु. ८०५५४९१- खर्च लेखि भुक्तानी गरेको छ ।
८.२		फिर्ता गर्न बाँकी अनुदान: संघीय एवं प्रदेश सरकारको कानून एवं कार्यविधि बमोजिम ती निकायबाट स्थानीय तहमा प्राप्त हुने अनुदान रकम खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा संघीय सरकारबाट सशर्त चालु अनुदान रकम मध्ये खर्च नभई बाँकी रहेको रु. १५८०८८२।४० मिति २०७८।१२।१ मा फिर्ता दाखिला भएको छ ।

९		संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापन:	
९.१		कर्मचारी करार: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न पदमा ३८ जना कर्मचारीहरू करारमा राखी रु.४९९९९५०।- खर्च लेखेको छ ।	
९.२		कर्मचारी दरबन्दी: कामको र सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था बमोजिम पालिकाको विकास निर्माण व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको दरबन्दी स्वीकृत भएको छ । पालिकामा कूल दरबन्दी संख्या १०५ भएकोमा ३८ जना करार समेत ९० पदपूर्ती भई १५ पद रिक्त रहेको पाइयो दरबन्दी अनुसार पदपूर्ती गरिनुपर्दछ ।	
९.३		तलबि प्रतिवेदन: निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ ख २ तथा सम्बन्धित ऐन वमोजिम तलबि प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कार्यालयले तलवी प्रतिवेदन पारित नगरी वर्षभरीमा रु.८९९९८०६।- खर्च लेखेको पाइयो । तलबि प्रतिवेदन पास गराएर मात्र खर्च लेख्नु पर्दछ ।	
१०		सम्पत्ति उपयोग र संरक्षण:	
१०.१		<ul style="list-style-type: none"> साविक गाउँपालिका / नगर पालिकाका, संघीय विषयगत कार्यालयको सम्पत्ति र साविकका कार्यालयका कोषहरू हस्तान्तरण र अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्नु पर्नेमा अद्यावधिक गरेको पाइएन । 	
१०.२		<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख उक्त कार्यालयहरू समाहित भएका पालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुनुपर्ने र यसरी हस्तान्तरण हुने 	

		सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिबेदन तयार गर्नुपर्नेमा गरेको पाइएन ।	
१०.३		<ul style="list-style-type: none"> सार्वजनिक सम्पत्ति र जग्गाको अभिलेख नभएको र सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग सम्बन्धि नीति र मापदण्ड बनेको पाइएन । 	
११		राजस्व आन्तरिक नियन्त्रण:	
११.१		राजश्व बाँडफाँड: स्थानीय तहले आर्थिक ऐन बमोजिम कूल रु. ३००६२७११- असुल गरेकोमा सोको ४०% ले हुने रु. १२०२५०८१- प्रदेश सरकारमा पठाउनु पर्नेमा सो आर्थिक वर्षमा नपठाइ बाँकि रहेको रकम मिति २०७८।१।१६ मा प्रदेश सरकारमा पठाएको भौचर पेश भएको छ ।	
११.२		रकम ढिला दाखिला: आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ९ (६) बमोजिम नगद प्राप्त हुने रकम दैनिक रुपमा दाखिला गर्नुपर्ने र दैनिक रुपमा बैंक दाखिला गर्न नसकिने भएमा कार्यालय प्रमुखले कारण उल्लेख गरी सात दिन भित्र बैंक दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तह अन्तर्गतका वडाहरुले तोकिएको समयमभित्र राजश्व दाखिला गरेको पाइएन । राजश्व रकम तोकिएको समयमै दाखिला गर्ने तर्फ सम्बन्धित पक्षको ध्यान जानु पर्दछ ।	
११.३		<ul style="list-style-type: none"> पालिकाले प्राप्त गर्नुपर्ने राजश्वको लगत अद्यावधिक गरी राख्नु पर्नेमा लगत अद्यावधिक गरेको पाइएन । 	
११.४		<ul style="list-style-type: none"> ऐनको अधिकार अन्तर्गत गाउँपालिकामा जारी भएका ऐनहरु गाउँसभाको जिम्मेवारीमा र नियम ,कार्यविधि, निर्देशिका लगायतका कानूनहरु गाउँकार्यपालिकाको जिम्मावारीमा जारी भएको र अद्यावधिक हुने गरेको छ । 	
१२		खरीद व्यवस्था	

१२.१		<p>परामर्श सेवाको लागत अनुमान: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२ को उपनिमय ४ बमोजिम अनुसुची -१(क) बमोजिम लागत अनुमान अनुसार पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाबाट न्यायीक समुहको तालिम संचालन गर्नको लागि लागत अनुमान तयार गरी तिन वटा परामर्शदाता सँग प्रस्ताव माग गरी न्यून कबोलगर्ने परामर्शदाताबाट तालिम संचालन गराउनु पर्ने मा लागत अनुमान तयार बेगर र प्रस्तावमाग नगरी सोझै ग्रामिण सामुदायिक विकास केन्द्रले न्यायीक समुहको तालिम संचालन गरेको पाइयो । भौ.२२८-०७८।३।२३ बाट ग्रामिण सामुदायिक विकास केन्द्रलाई तालिम संचालन बापत रु.४९९०००। कर विजक बेगर भुक्तानी देखिएको नियम सम्मत नदेखिएको रु.</p>	४९०,०००
१२.२		<p>सवारी साधन खरिद: गाउँपालिकाको लागि सवारी साधन (RHD 4WD HARDTOP Jeep) खरिद गर्नको लागि रु. ६८५०००।- मु.अ.कर समेतको ल.इ. पेश गरी विद्युतिय वोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्न मिति २०७८।१।२० मा सूचना प्रकाशन गरेकोमा अग्री इन्करपोरेटेड प्रा.लि. पानीपोखरीको एउटामात्र वोलपत्र पेश हुन आएकोले निजले कबोल गरेको रु. ६८५०००।- को बोलपत्र मिति २०७८।३।२ मा स्वीकृत गरी मिति २०७८।३।१५ मा सम्झौता गरेकोमा स्पेसिफिकेसन अनुसारको जिप उपलब्ध गराइ भौ.नं. २०५ मिति २०७८।३।३० मा रु. ६८५०००।- भूक्तानी गरेको छ ।</p>	
१२.३		<ul style="list-style-type: none"> • उपभोक्ताबाट गरीने कामको गुणस्तर परीक्षण गर्ने गरेको नपाइएको । • ५ लाख भन्दा कमको सामानको आपूर्तिमा गुणस्तर परीक्षण गर्ने गरेको नपाइएको । 	
१२.४		<ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो बनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिमको सार्वजनिक परीक्षण आम्सीक रुपमा गर्ने गरेको । 	
१३		<p>पदाधिकारीलाई बढी भुक्तानी: विविध खर्च भुक्तानी: गाउँसभा, नगरसभा र जिल्ला समन्वय समितिका सदस्यले पाउने सेवा सुविधा व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन, २०७७ को दफा ९ मा पदाधिकारी वा सदस्यले स्थानिय तहसँग सम्बन्धित कामको सिल सिलामा भ्रमण गर्दा स्थानिय तहको आन्तरिक स्रोत समेतको आधारमा अनुसुची बमोजिमको</p>	७६,४०२

दरमा दैनिक भ्रमण भत्ता खर्च पाउने व्यवस्था छ । सो अनुसार गाउँपालिकाको अध्यक्षले दैनिक भ्रमण भत्ता वापत प्रति दिन रु.१८००। पाउने देखिन्छ । निम्न ्र्न भौचर र मिति बाट गाउँपालिका अध्यक्ष शशिकिरण बस्ताकोटीलाई दैनिक भ्रमण भत्ता वापत रु.१८००। मात्र भुक्तानी दिनु पर्नेमा ऐनमा व्यवस्था नभएको विविध खर्चको समेत भुक्तानी भएको पाइएकोले नियमावलीको व्यवस्था विपरित भुक्तानी भएको विविध खर्च वापतको रकम असुल फिर्ता हुनुपर्ने रु.

क्र.सं	भौ.मिति	विवरण	भुक्तानी अग्रम कर पछि
1	227-078/3/23	विविध खर्च (पोखरा, कावासोती आदी ठाउँमा जादा)	50117
२	8-077/7/1	विविध खर्च (पोखरा, काठमाण्डौ, चितवन, कावासोती आदी ठाउँमा जादा) सेवा सुविधा भुक्तानीको पेरोरमानै समावेस गरी भुक्तानी	26285
		जम्मा	76402

१४

प्रकोप व्यवस्थापन कोष:

पालिकाबाट उपलब्ध गराइएको विवरण अनुसार आ.व.२०७७।७८ को आषाढ मसान्त सम्म गत वर्षको जिम्मेवारी रु.१३,०२,१९०.०० र प्रदेश सञ्चित कोषबाट, स्थानीय तहको आफ्नै कोषबाट, संघीय कोभिड कोषबाट र अन्य श्रोतबाट रु.२९,०७,९८३.०० समेत रु.४२,१०,१७३.०० आम्दानी भएकोमा कोरोना संक्रमण रोकथाम नियन्त्रण र व्यवस्थापन कार्यमा रु.२८,८०,७०९.०० खर्च भई रु.१३,२९,४६४.०० बाँकी रहेको छ । कोरोना संक्रमण रोकथाममा निम्न शिर्षकमा खर्च भएको देखिन्छ ।

		सि.नं.	खर्च विवरण	खर्च रकम	
		1.	राहत वितरण	0	
		2.	क्वारेन्टिन होल्डिङ्ग सेन्टर निर्माण व्यवस्थापन	458735	
		3.	आइशोलेसन केन्द्र निर्माण केन्द्र निर्माण व्यवस्थापन	455209	
		4.	जनशक्ति परिचालन	0	
		5.	औषधि एवं स्वास्थ्य उपकरण तथा सामग्री खरिद	1364415	
		6.	अन्य शीर्षकमा भएको खर्च	602350	
			जम्मा	2880709	
१५		शिक्षा (स्थानीय तह)			
१५.१		<p>लेखापरीक्षण: कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७/७८ को सि.नं. ५.१ क्रियाकलाप नं.२.७.१३.१० अनुसार विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान सामाजिक परीक्षण तथा आर्थिक लेखापरीक्षणका लागि आधारभुत तह प्रति विद्यालय वार्षिक रु.१०,०००.०० र माध्यमिक तह प्रति विद्यालय वार्षिक रु.१५,०००.०० एकमुष्ट अनुदान उपलब्ध हुने व्यवस्था छ । आर्थिक वर्ष ०७७/७८ मा विद्यालयलाई लेखापरीक्षणको लागी निकास भएकामा आ.व. २०७६/७७ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेश भएको छैन । तपसिलको विद्यालयले लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु.</p>			३५,०००

सि.नं.	विद्यालयको नाम	लेखापरीक्षण खर्च रु.
१	महेन्द्र प्राथमिक विद्यालय	10000
२	जनजागृती माध्यमिक विद्यालय	15000
३	सरस्वती प्राथमिक विद्यालय	10000
	जम्मा	35000

१५.२	९७	२०७८-३-२१	<p>जिन्सी व्यवस्थापन: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २८(१) अनुसार जिम्मेवार व्यक्ति आफ्नो जिम्मामा आएको सरकारी जिन्सी मालसामान भए सात दिनभित्र यथास्थानमा दाखिला गरी श्रेस्ता खडा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । बुद्धि विकास प्रा.वि. ले फर्निचर टेवल-१, अफिस दराज-१, कुर्ची-२ समेत फर्निचर तर्फ रु.३७,९९९.०० र एचपि ल्यापटप-१, ईप्सन प्रोजेक्टर-१, क्यानन प्रिन्टर-१, डेल डेस्कटप-१, डेल मोनिटर-१, पेन ड्राईभ-१ मेशिनरी औजारतर्फ रु.२,१८,२८०.०० समेत रु.२,५६,२७९.०० मा खरिद गरेको देखिन्छ । खरिद गरिएका मालसामानहरू सम्वन्धित विद्यालयको जिन्सी कितावमा दाखिला गरिएको छैन । विद्यालयमा प्राप्त भएका मालसामानहरूको जिन्सी कितावमा दाखिला गरी अद्यावधिक गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.</p>	२५६,२७९
१५.३	८२	२०७८-३-२३	<p>जिन्सी व्यवस्थापन: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २८(१) अनुसार जिम्मेवार व्यक्ति आफ्नो जिम्मामा आएको सरकारी जिन्सी मालसामान भए सात दिनभित्र यथास्थानमा दाखिला गरी श्रेस्ता खडा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । जनजागृति माध्यमिक विद्यालयले कलर प्रिन्टर-१, प्रोजेक्टर-१, स्मार्ट बोर्ड-१, ल्यापटप-१, भ्याकुम क्लिनर-१, लो-टेवल-८, अफिस चेयर-१, हारमोनियम-१, पियानो-१, कुशन-२०, साउण्ड बक्स-१ र कार्पेट १०० मिटर समेत सामानहरू रु.४,९७,८०९.०० मा खरिद गरेको देखिन्छ । उक्त खरिद गरिएका मालसामानहरू सम्वन्धित विद्यालयको जिन्सी कितावमा दाखिला गरिएको छैन । विद्यालयमा प्राप्त भएका मालसामानहरूको जिन्सी कितावमा दाखिला गरी अद्यावधिक गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.</p>	४९७,८०९
१५.४	३७	२०७८-१-२१	<p>उत्कृष्ट सिकाई उपलब्धि: कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७/७८ को सि.नं. ९.३ क्रियाकलाप नं.२.७.१३.१३ अनुसार</p>	२००,०००

			<p>उत्कृष्ट सिकाई उपलब्धि भएका विद्यालयलाई विद्यालयले पेश गरेको प्रस्तावको मूल्याङ्कन गरी उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने एक विद्यालयलाई रु.२,००,०००.०० अनुदान दिने र विद्यालयले स्वीकृत प्रस्ताव अनुसार क्रियाकलाप सञ्चालन गरी सोको आवधिक प्रगति प्रतिवेदन स्थानिय निकायमा पठाउने र स्थानीय निकायले अनुदान रकमको उपयोगको सम्वन्धमा नियमित रूपमा अनुगमन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्वीकृत प्रस्ताव अनुसार क्रियाकलाप सञ्चालन गरेको प्रगति प्रतिवेदन पेश नभएको र स्थानीय निकायले अनुगमन गरेको प्रमाण वेगर सेतीनाग माध्यमिक विद्यालयलाई अनुदान दिएकोले स्वीकृत प्रस्ताव अनुसार क्रियाकलाप सञ्चालन गरेको प्रगति प्रतिवेदन र स्थानीय निकायले अनुगमन गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.</p>	
१५.५	३२	२०७८-१-२१	<p>विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना: कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७/७८ को सि.नं. ९.८ क्रियाकलाप नं.२.७.१३.१३ अनुसार नमुना विद्यालय सञ्चालन निर्देशिका २०७४ को अनुसूचीमा उल्लेखित मापदण्डको आधारमा विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । श्री सेतीनाग माध्यमिक विद्यालयलाई विज्ञान प्रयोगशाला स्थापनाका लागि रु.६,५०,०००.०० निकासा गरिएको छ । विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना गरेको प्रमाण पेश भएको छैन । विज्ञान प्रयोगशाला स्थापना गरेको वा प्रयोगशाला स्थापनाका लागि खरिद गरिएका सामग्रीको विलभरपाई तथा दाखिला प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.</p>	६५०,०००
१६			<p>पेशकी व्यवस्थापन: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४७ (४) अनुसार पेशकी लिने व्यक्ति वा सस्थाले काम सम्पन्न भएको मितिले १५ दिन भित्र पेशकी फर्छोट गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिकाले उपलब्ध गराएको फर्छोट गर्न बाँकी पेशकीको मास्केवारी तथा म.ले.प.फा.नं. २११ तथा वित्तिय प्रतिवेदनको अनुसूची २३ अनुसार आर्थिक वर्षको अन्त्यमा चालु आर्थिक वर्षको रु. १९८५८००।- र गत आ.व सम्मको रु. ३६८२३२६ समेत रु. ५६६८१२६।- पेशकी बाँकी रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७८।८९ मा रु. १३०३१२६।- पेशकी फर्छोट भएको प्रमाण पेश भएकोले बाँकी रहेको म्याद नाघेको निम्न पेशकी रकम रु. ४३६५००।- वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ४७ को उपनियम ४ अनुसार फर्छोट गर्नुपर्ने रु.</p>	४,३६५,०००

क्रम	कर्मचारीको नाम	पेस्की रकम
१६.१	देवचुली निर्माण सेवा (मिति २०७७।४।१)	१२,००,०००
१६.२	सम्राट बिल्डर्स एण्ड सप्लायर्स (मिति २०७७।४।१)	१६,००,०००
१६.३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा बुलिडटार (मिति २०७७।१२।२३)	११,००,०००
१६.४	दोभान झुलुङ्गेपुल निर्माण समिति (मिति २०७७।४।१)	२,२५,०००
१६.५	सिंहदारपुल मर्मत उपभोक्ता समिति (मिति २०७७।४।१)	९०,०००
१६.६	माथिल्लो छव्विसे कुलो निर्माण उ.स.(मिति २०७८।२।४)	१,५०,०००
१७	कर कट्टा नगरेको:	
१७.१	पारिश्रमिक कर: आयकरऐन, २०५८ को दफा ८ मा रोजगारबाट भएको आयको गणनामा प्राकृतिक व्यक्तिलाई एक आर्थिक वर्षमा पारिश्रमिक लगायत अन्य सुविधा भुक्तानी गर्दा आयको गणना गरी दफा ८७ अनुसार रोजगारदाताबाट करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। निम्नानुसार पालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीको वार्षिक पारिश्रमिक भुक्तानीमा कम करकट्टी गरेको देखिएकोले असुल गरी राजस्व दाखिला गर्नुपर्ने रु.	३८,७१४

क्र.स.	कर्मचारी/पदाधिकारी को नाम	वार्षिक आय	कुल कट्टी	करयोग्य आय	तिर्नुपर्ने कर	तिरेको कर	नपुग कर
						सा.सु कर समेत	
1	मैना विक	541000	0	541000	13600	5410	8190
2	सागर भट्टराई	501870	0	501870	7187	5018	2169
3	मनोज के.सी	501870	0	501870	9687	5019	4668
4	प्रकाश ढकाल	726875	185894	540981	13598	5410	8188
5	हिमाल खत्री	558940	0	558940	16288	5589	10699
6	राम प्रसाद सापकोटा	669138	206120	463002	5800	4630	1170
7	बाबुराम तिवारी	701997	211680	490317	8532	4903	3630
	जम्मा						38714

१७.२

भुक्तानीमा कर:- आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८ र ८९ मा भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले देहायका भुक्तानीमा अग्रिम कर कट्टी गरेको छैन । कट्टी नै नगरेको तथा कम कट्टी गरेको रकम असुल हुनुपर्ने रु.

१०४,२९७

गोभौनं./ मिति	विवरण	भुक्तानी रकम	करको दर %	दाखिला गर्नु पर्ने कर	दाखिला गरेको करम	कम कर रकम
101- 078/1/15	गाउँपालिका स्तरिय खेलकुद खर्च (अग्रिम कर रु. १५४८६। पारीश्रमिक कर रु. ८२३५०। गरी जम्मा रु. ९७८३७ काट्नु पर्नेमा रु. ३२४६५ काटेको)	1800000	15	97837	32465	65372
228- 078/3/23	ग्रामिण सामुदायीक विकास केन्द्र न्यायीक समुहको तालिम सन्चालन प्रशिक्षक भत्ता	259500	15	38925	0	38925
	जम्मा					104297

१८

शिक्षण सिकाई अनुदान:

अग्रेजी, विज्ञान, गणित विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान शिक्षक व्यवस्थापनका लागि जारी गरिएको शिक्षण सिकाई अनुदान व्यवस्थापन कार्यविधि २०७७ को दफा ६ अनुसार शुन्य र एक दरवन्दी भएका सामुदायिक आधारभुत र माध्यमिक विद्यालयलाई शिक्षण सिकाई अनुदान शिक्षकको व्यवस्था गरेको छ । साथै गाउँपालिकाको शिक्षा शाखामा अभिलेख कायम भएका शिक्षकहरूको सम्वन्धित विद्यालयले पेश गरेको तलवी माग फारामका आधारमा निकास गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । शिक्षकहरूको लागि १२ महिनाको मासिक रु. ३६,०००.०० का दरले प्रति विद्यालय जम्मा रु. ४,३२,०००.०० एकमुष्ठ निकास गरिएको छ । शिक्षण सहयोग अनुदानमा नियुक्त हुने शिक्षकको लागि यस आर्थिक वर्षमा ४ विद्यालयलाई रु. १२,९६,०००.०० निकास गरिएको देखियो । गाउँपालिकाको शिक्षा शाखाबाट नियुक्त भई अभिलेख कायम भएका शिक्षकहरूको विवरण र सम्वन्धित विद्यालयले तलवी माग फाराम पेश गरेको छैन । शिक्षा शाखाबाट नियुक्ती गरेको प्रमाण र विद्यालयले पेश गरेको तलवी माग फाराम प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

१,२९६,०००

			<table border="1"> <tr> <th>सि.नं.</th> <th>भौ.नं.र मिति</th> <th>विद्यालयको नाम</th> <th>निकासा रु.</th> </tr> <tr> <td>१</td> <td>३६-०७८/१/२१</td> <td>छतिसा देवी माध्यमिक विद्यालय</td> <td>216000</td> </tr> <tr> <td>२</td> <td>३६-०७८/१/२१</td> <td>गोरखा कालिका माध्यमिक विद्यालय</td> <td>432000</td> </tr> <tr> <td>३</td> <td>६४-०७८/३/१३</td> <td>जनजागृति आ वि</td> <td>432000</td> </tr> <tr> <td></td> <td>९९-०७८/३/२३</td> <td>देवडाचुली माध्यमिक विद्यालय</td> <td>216000</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>जम्मा</td> <td>1296000</td> </tr> </table>	सि.नं.	भौ.नं.र मिति	विद्यालयको नाम	निकासा रु.	१	३६-०७८/१/२१	छतिसा देवी माध्यमिक विद्यालय	216000	२	३६-०७८/१/२१	गोरखा कालिका माध्यमिक विद्यालय	432000	३	६४-०७८/३/१३	जनजागृति आ वि	432000		९९-०७८/३/२३	देवडाचुली माध्यमिक विद्यालय	216000			जम्मा	1296000	
सि.नं.	भौ.नं.र मिति	विद्यालयको नाम	निकासा रु.																									
१	३६-०७८/१/२१	छतिसा देवी माध्यमिक विद्यालय	216000																									
२	३६-०७८/१/२१	गोरखा कालिका माध्यमिक विद्यालय	432000																									
३	६४-०७८/३/१३	जनजागृति आ वि	432000																									
	९९-०७८/३/२३	देवडाचुली माध्यमिक विद्यालय	216000																									
		जम्मा	1296000																									
१९		खरीद सम्बन्धमा:																										
१९.१		<p>सोझै खरिद: सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सिमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा रु.५ लाखसम्मको निर्माण कार्य सोझै गर्न सकिने, रु.५ लाखभन्दा माथि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा माथि बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यो वर्ष पूँजीगत तथा चालु किसिमका वस्तु वा सेवा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक विधि नअपनाइ निम्नानुसार सोझै निर्माण कार्य गराइ भुक्तानी गरेको रकम नियम सम्मत नभएको रु.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>भौ. नं./मिति</th> <th>भुक्तानी पाउने</th> <th>काम तथा खरिद विवरण</th> <th>भुक्तानी रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>34-077/9/1</td> <td>खण्डलुक कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स</td> <td>गाउँपालिका सिंचाइ कम्पाउण्ड वाल</td> <td>389483</td> </tr> <tr> <td>60-077/9/28</td> <td>अल्फा निर्माण सेवा</td> <td></td> <td>468568</td> </tr> <tr> <td></td> <td>जम्मा</td> <td></td> <td>858051</td> </tr> </tbody> </table>	भौ. नं./मिति	भुक्तानी पाउने	काम तथा खरिद विवरण	भुक्तानी रकम	34-077/9/1	खण्डलुक कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स	गाउँपालिका सिंचाइ कम्पाउण्ड वाल	389483	60-077/9/28	अल्फा निर्माण सेवा		468568		जम्मा		858051	८५८,०५१									
भौ. नं./मिति	भुक्तानी पाउने	काम तथा खरिद विवरण	भुक्तानी रकम																									
34-077/9/1	खण्डलुक कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स	गाउँपालिका सिंचाइ कम्पाउण्ड वाल	389483																									
60-077/9/28	अल्फा निर्माण सेवा		468568																									
	जम्मा		858051																									
१९.२		<p>मूल्य अभिवृद्धि कर दाखिला नगरेको: मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६ग वमोजिम सरकारी निकाय वा नेपाल सरकारको पूर्ण वा आंशिक स्वामित्व भएको संघसंस्थाले ठेक्का वा करार अन्तर्गत आपूर्ति हुने वस्तु वा सेवा वा वस्तु</p>	२३,०१०																									

तथा सेवा आपूर्ति वापतको रकम सम्बन्धित ठेकेदार वा आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी गर्दा निजलाई भुक्तानी गर्ने मु.अ.कर रकमको ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम निजको नामबाट सम्बन्धित राजस्व शिर्षकमा जम्मा गरी बाँकी रहने कर वापतको रकम मात्र भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। तर पालिकाले रु. ४०००२०१- को मुख्य अभिवृद्धि कर रु. ४६०२०१- को शत प्रतिशत नै ड्रिम वर्क डेभलपर्स एण्ड कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि लाई भुक्तानी दिएकोले सोको ५० प्रतिशतले हुने मु.अ.कर रु. २३०१०१- को कर समायोजन प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

१९.३

सोझै खरिद: सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सिमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा रु.५ लाखसम्मको खरिद कार्य सोझै गर्न सकिने, रु.५ लाखभन्दा माथि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा माथि बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सोझै खरिद कार्य गर्दा एक आर्थिक वर्षमा सीमाभन्दा बढीको खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ । यो वर्ष पूँजीगत तथा चालु किसिमका वस्तु खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक विधि नअपनाइ निम्नानुसार सोझै खरिद गरी भुक्तानी गरेको रकम नियम सम्मत नभएको रु.

१,३४८,१९५

भौ. नं./मिति	भुक्तानी पाउने	काम तथा खरिद विवरण	भुक्तानी रकम
108-078/3/30	फ्रिडम सेनेटरी नेपकिन इन्डष्ट्रीज	सेनेटरी प्याड खरीद	719995
18-078/3/17	इलाइट इन्फोसिस	कम्प्युटर, प्रिन्टर, स्कानर, डङ्गोल	628200
		जम्मा	1348195

१९.४

जिन्सी दाखिला: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायीत्व ऐन, २०७६ को नियम २८(१) मा जिन्सी सामान खरीद गरेकोमा खरीद गरेको 7 दिन भित्र जिन्सी दाखिला गर्नु पर्दछ । विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत निम्न विद्यालयले खरीद गरेका सामानहरु विद्यालयको जिन्सी खातामा दाखिला गरेको प्रमाण संलग्न गरेको नपाइएकाले जिन्सी दाखिला प्रमाण पेश गर्नु पर्ने रु.

१,३२५,८५४

भौ.मित	विवरण	किनेको सामानको नाम	भुक्तानी करम
46-077/9/22	हिमाल मल्टिप्रोजेक्ट रिसर्च एण्ड डेभलपर्स प्रा.लि	कृषिको संभाव्यता अध्यायन	499460
67-077/10/21	तिनकन्या आ.वि	अफिस दराज, टेवल, प्लाष्टिक कुर्ची, कम्प्युटर टेवल	100000
105-078/1/19	सूर्य किरण प्रा.वि	लक दराज, बुकेश दराज, घुम्ने कुर्सी	100000
216-078/3/22	छत्तीसा मा.वि व्यवस्थापन	स्यामसुम टि.भि, अफिस दराज, ग्लासडोर	113800
265-078/3/30	जिवनज्योति नि.मा.वि	स्टाफलकर, अफिस टेवल थान २, टि टेवल थान १, बुकेश १ थान	426979
1-078/3/23	जनजागृति मा.वि	अफिस टेवल, प्लाष्टिक कुर्ची, बुक कर्नर	85615
	जम्मा		1325854

२०		ठेक्का व्यवस्थापन र भुक्तानी:	
२०.१		<p>प्रोभिजनल सम: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ्ग विल वा अन्य कुनै विल विजकको भुक्तानी गर्दा करारका शर्त बमोजिम भुक्तानी दिनु पर्ने उल्लेख छ । निर्माण व्यवसायी सँगको खरिद सम्झौतामा प्रोभिजनल सममा उल्लेखित रकम भुक्तानी दिँदा खर्च भएको वास्तविक विलको आधारमा भुक्तानी दिने उल्लेख छ । प्रोभिजनल सम वापतको रकम भुक्तानी दिएकोमा सम्बन्धीत कार्यमा खर्च भएको विल भरपाई पेश गरेका छैनन् । वास्तविक खर्च भएको विल वेगर भुक्तानी दिएको प्रोभिजनल सम वापतको रकमको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रू.</p>	५५,०००

सि.नं.	भौ.नं.र मिति	योजनाको नाम /ठेक्का नं.	निर्माण व्यवसायी	प्रयोजन	रकम
१	९-०७७/९/२९	भारतिपुर लिफ्टिङ्ग खा.पा.योजना (ठेक्का.नं. ८-०७६/७७)	जुनतारा कन्स्ट्रक्सन	Test of Material को विजक नभएको	10000
२	१२-०७७/९/२	घोडाखोर दराई गाउँ मो.वा. (ठेक्का नं. ४-०७६/७७)	जलदेवी कन्स्ट्रक्सन	Test of Material को विजक नभएको	10000
३	१५-०७७/९/२	विपि चोक दर्दाली चन्टार मो.वा. (ठेक्का नं. १-०७६/७७)	कालीगण्डकी निर्माण सेवा	Test of Material को विजक नभएको	10000
४	२८-०७७/१०/२१	तान्चोक खानेपानी (ठेक्का नं. १-०७७/७८)	रम्भा टेक्निकल एण्ड ईभरमेशन टेक्नोलोजी	Insurance को विजक नभएको	15000
५	२८-०७७/१०/२१	तान्चोक खानेपानी (ठेक्का नं. १-०७७/७८)	रम्भा टेक्निकल एण्ड ईभरमेशन टेक्नोलोजी	Test of Material को विजक नभएको	10000
			जम्मा		55000

२०.२	१५	२०७७-९-२	<p>विमा: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ्ग विल वा अन्य कुनै विल विजकको भुक्तानी गर्दा करारका शर्त बमोजिम भुक्तानी दिनु पर्ने उल्लेख छ । । निर्माण व्यवसायी सँगको खरिद सम्झौतामा प्रोभिजनल सममा उल्लेखित रकम भुक्तानी दिँदा खर्च भएको वास्तविक विलको आधारमा भुक्तानी दिने उल्लेख छ । निर्माण व्यवसायी कालीगण्डकी निर्माण सेवालाई विपि चोक दर्दाली चन्टार मोटरबाटो निर्माण कार्य (ठेक्का नं. १-०७६/७७) को प्रोभिजनल सम विमा वापतको रकम रु.१५०००.०० भुक्तानी दिएकोमा रु.४१२०.२१ मात्र विल पेश गरेको छ । बढी भुक्तानी भएको रकमको प्रमाण पेश गर्न अन्यथा विमा वापतको रकम असुल गर्नुपर्ने रु.</p>			१०,८८०
------	----	----------	--	--	--	--------

२१		उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य:	
२१.१		बढी दरमा भुक्तानी: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायीत्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (५) मा खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुस्टी गर्ने विल,भरपाइ,प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्ने व्यवस्था छ। बुलिङटार खेलकुद तथा विकास समितिबाट गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद संचालन गर्दा खेलकुदमैदान निर्माण तथा मर्मत कार्यमा पालिकाले दररेट रु.६२५ अनुसार कामदारलाई ९६ दिनको रु.६००००। भुक्तानी दिनु पर्नेमा रु.६७२०० भुक्तानी दिएकोले बढी भुक्तानी भएको रु.७२००। खेलकुद तथा विकास समितिबाट असुलगरी गाउँपालिका खातामा दाखिला गर्नु पर्ने रु.	७,२००
२१.२		मु.अ.कर भुक्तानी: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ बमोजिम उपभोक्ता समितिले गरेको खर्चको स्रेस्ता, विल भरपाई स्थानीय निकायले जाँचगरी प्रतिवेदन लिने व्यवस्था छ । निम्न योजनाहरुमा यो बर्ष उपभोक्ता समितिलाई खरिद मूल्यमा मूल्य अभिवृद्धि कर सहित रकम भुक्तानी दिनेगरी लागत अनुमान गरी सोहि बमोजिम कार्य सम्पन्न भई भुक्तानी दिएकोमा विलमा समावेश भएको भन्दा वढी भुक्तानी भएको मुल्य अभिवृद्धि कर असूल गरी संचित कोष दाखिला गर्नुपर्ने रु.	३२,७४१

क्र सं	कार्यक्रम	कामको विवरण	विलको दर मु.अ.कर समेत	जिल्ला दर मु.अ.कर समेत	उ.स लाई भुक्तानी रकम	उ.स लाई मु.अ.कर भुक्तानी	उ.स लाई भुक्तानी हुनु पर्ने मु.अ.कर	बढी भुक्तानी मु.अ.कर
1	खम्पाटा चम्घा गाउँ कुलो निर्माण कार्य	सिमेन्ट (बोरा ४१७)	701	820	940109	39338	33630	5708
2	त्रिभुवन मा.वि त्रिभुवन खेल मैदान निर्माण	सिमेन्ट (बोरा 593)	701	820	1435378	55941	47823	8118
3	वालविद्या मन्दीर प्रा.वि	सिमेन्ट (बोरा १०७)	582	820	607914	10094	7164	2930
		इट्टा (६९४४)	12.43	14.69		11735	9930	1805
4	देवचुली मा.वि कम्पाउण्ड वाल निर्माण	सिमेन्ट (बोरा 98)	695	820	896693	9245	7836	1409
		इट्टा (२३८२३)	10.03	14.69		27489	40260	12771
		जम्मा						32741

२१.३

अनुपातिक कट्टी:- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई

९,४५७

निर्माण कार्यको बिल भुक्तानी दिँदा लागत अनुमानमा रहेको मुख्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ। जस अनुसार निम्न निर्माण कार्य गर्दा उपभोक्ता समिति मार्फत गराउँदा उपभोक्ता समिति र पालिकाले बेहार्ने अंश उल्लेख गरी सम्झौता भएको देखिन्छ। निर्माण कार्य सम्पन्न गर्दा घटी मूल्यांकन भएको अवस्थामा अनुपातिक कट्टी गरी भुक्तानी दिनुपर्नेमा सो गरेको नदेखिएकोले देहाय अनुसारको रकम असूल हुनुपर्ने रु.

गोभौ नं.र मिति	उपभोक्ता समिति र काम	सम्झौता अनुसार लागत अनुमान	गा पा ले व्यहोर्ने % (कन्टिन्जेन्सी बाहेक)	कार्य सम्पन्न रकम	भएको भुक्तानी	हुनु पर्ने भुक्तानी	बढी भुक्तानी
224- 078/3/22	प्रगति आमा समुह भवन निर्माण	450024.38	22.22	370405	297558	288101	9457
	जम्मा						9457

२२

लाभग्राही समुदायबाट कार्य:

२२.९

हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को नियम उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । पालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरूले डोजर, एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइयो । तर नियमावलीको व्यवस्था अनुसार सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिश गराई गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट सहमति लिएको पाइएन । नियमावलीको व्यवस्था अनुरूप कार्य गराउनुपर्दछ । हेभी ईक्विपमेण्ट प्रयोग भएको केही योजनाहरू निम्न रहेका छन् ।

भौ.नं. र मिति	योजनाको नाम	विल रकम	हेभी मेसिनमा खर्च
१०६-०७८/३/२१	पखेट सालवास चैनपुर कृषि सडक	430747	349998
१२८-०७८/३/२३	तान्चोक-उदयपुर गोर्खाली डाँडासडक	391952	300000
१४६-०७८/३/२७	कोटा-छरादी मोटरबाटो	234182	240000
१८२-०७८/३/२९	ढुङ्गेनी कृषि रिङ्गरोड	145393	149999
१८४-०७८/३/२९	पुरण्डी दमैगाउँ कृषि मोटरबाटो	242253	199999
	जम्मा	1444527	1239996

२२.२

उपभोक्ता समिति मार्फत सरकारी भवन निर्माण कार्य: सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६४ को दफा ४४ मा मितव्ययीता, गुणस्तरीयता वा दिगोपना अभिवृद्धि हुने भएमा वा परियोजनाको मुख्य उद्देश्य नै रोजगारीको श्रृजना गर्ने र लाभग्राही समुदायलाई सहभागी गराउने भएमा त्यस्तो आयोजना उपभोक्ता समिति मार्फत गरिन सकिने उल्लेख छ साथै सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट कार्य गराउन सकिने व्यवस्था छ ।तर तपसिलमा उल्लेखित उपभोक्ता सहभागी नहुने कार्यमा पनि उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराईएको पाईयो । यसरी उपभोक्ता प्रत्यक्ष रुपमा सहभागी नहुने कार्यमा उपभोक्ता समिति मार्फत गरिने कार्यमा नियन्त्रण गरिनुपर्दछ ।

भौ.नं . र मिति	योजनाको नाम	निर्माण गर्ने संस्था	लागत अनुमान	खर्च रकम
४६-०७८/१/१६	भवन निर्माण	नागडुङ्गा प्रा.वि.	722398	563690
१७३-०७८/३/२९	कम्पाउण्ड वाल निर्माण	सेतीनाग मा.वि.	1317501	970000
१८३-०७८/३/२९	भवन निर्माण	सरस्वती प्रा.वि.	1157260	901893
१८६-०७८/३/३०	ट्रस निर्माण	शिव मा.वि.	1222113	970000
१८८-०७८/३/३०	भवन निर्माण	शिव मा.वि.	9033930	628960
१९२-०७८/३/३०	भवन निर्माण	हडाह स्वास्थ्य ईकाई	1144346	923622
२०१-०७८/३/३०	स्मृति बाटीका निर्माण	त्रिभूवन मा.वि.	1200788	656874
		जम्मा	15798336	5615039

२३

लाभग्राही समुदायबाट खरिद:

२३.१

१९८

२०७८-३-३०

जनश्रमदान:सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्यको बिल भुक्तानी दिँदा लागत अनुमानमा रहेको मुल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ । उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि (गण्डकी प्रदेश), २०७५ को दफा ६ अनुसार सिँचाई, जलउत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापन, सडक निर्माण, भवन वस्ती व्यवस्थापनमा उपभोक्ता समितिले सम्झौता गर्ने गरी सम्झौता रकमको कम्तिमा १० प्रतिशत रकम लागत सहभागिता हुनुपर्ने व्यवस्था छ । घुमारी पर्यटकिय पूर्वाधार निर्माण कार्य सम्पन्न गर्दा मूल्याङ्कन रकमको १० प्रतिशत अनुपातिक कट्टी गरी भुक्तानी दिनुपर्नेमा अनुपातिक कट्टी नगरी भुक्तानी गरिएको छ । उपभोक्ता समिति र स्थानीय निकायबीच योजना सम्झौता भएको देखिँदैन । उक्त योजनाको मूल्याङ्कन विल रु.२६,१२,७९०.०० को १० प्रतिशत रु.२,६१,७२९.०० अनुपातिक कट्टी नगरी भुक्तानी गएको देखिन्छ । यसरी बढी भुक्तानी भएको रकम नियमानुसार असूल हुनुपर्ने रु.

२६१,७२९

२३.२		<p>तोकिएको नर्म्स भन्दा फरक दरमा भुक्तानी: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ्ग विल वा अन्य कुनै विजकको भुक्तानी गर्दा करारको शर्त बमोजिम प्राविधिक जापजाँच गरी नापी किताबमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्य सम्पादनको आधारमा भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ । तपसिलका योजनाहरुको सडक निर्माण कार्यमा भवन (DUDBC) को नर्म्स प्रयोग गरेको देखिन्छ । सडक निर्माण कार्यमा Norms for rate analysis of road and bridge works 2075 को नर्म्स प्रयोग गर्नुपर्दछ । फरक नर्म्स प्रयोग भएको कारणले बढी भुक्तानी भई व्ययभार पर्न गएको छ । बढि व्ययभार पर्न गएको रकम नियमानुसार असुल गर्नुपर्ने रु.</p>	३०५,९४२
------	--	--	---------

सि.नं.	भौ.नं. र मिति	योजनाको नाम	तोकिएको नर्स	कार्य	कार्य परीमाण	भुक्तानी दर	हुनुपर्ने दर	बढी भुक्तानी
१	४३-०७८/१/१६	सिङ्गचाङ्ग सिढी निर्माण कार्य	S.N.20.1	pcc1:3:6	27.7	9202.6	7983.55	33768
२	४३-०७८/१/१६	सिङ्गचाङ्ग सिढी निर्माण कार्य	S.N.26.3, (B)	Stone masonry 1:4	15.2	8721.72	7734.85	15000
३	९८-०७८/३/२१	गाउँपालिका- वेलोती बोट ढलान बाटो	S.N.20. (A)	pcc1:2:4	8.19	10741.9	9305.34	11765
४	९८-०७८/३/२१	गाउँपालिका- वेलोती बोट ढलान बाटो	S.N.20.2	pcc1:1/2:3	37.8	13743.3	10431.1	125201
५	९८-०७८/३/२१	गाउँपालिका- वेलोती बोट ढलान बाटो	S.N.26.3, (B)	Stone masonry 1:4	42.69	8721.72	7734.85	42129
६	५६-०७८/१/२१	चिलाउने भञ्ज्याङ्ग- वोटनस्वारा मोटरबाटो	S.N.26.3, (B)	Stone masonry 1:4	13	8721.72	7734.85	12829
७	११९-०७८/३/२२	राईकोट	S.N.20.1	pcc1:3:6	53.525	9202.6	7983.55	65250

		भिन्निबाटो ढल निकास						
		जम्मा						305942

२४

कृषि तर्फः

कृषि अनुदानः पालिकाले संघिय सरकारवाट हस्तान्तरित चालु कार्यक्रमवाट देहायवमोजिम कृषि तथा पशु अनुदान उपलब्ध गराएको छ। पालिकाबाट अनुदान प्रदान गर्दा कृषक सँग प्रस्ताव माग गरी कृषकको योगदान र पालिकाको योगदान छुट्याई संज्ञौता गर्नु पर्दछ । सामुहीक हीतलाई ध्यान दिइ लागत साझेदारीमा बढी कृषकलाई अनुदान उपलब्ध गराउनु पर्नेम पालिकाबाट व्यक्तीगत फर्महरुलाई रु. १४५००००। अनुदान उपलब्ध गराएको छ ।

सि नं	भौचर नं	विवरण	रकम
1	163-078/3/9	राना मगर भैसी फर्म भैसी खरीद	200000
2	166-078/3/9	पुलामी बाख्रा फर्म	100000
		विरकट्टा भैसी फर्म	100000
3	186-078/3/15	रामकोट कृषक समुह विउ विजन तथा मल खरीद	300000
4	191-078/3/15	काउला बाख्रा पालन (बाख्रा खरीद)	100000
5	192-078/3/25	मिलीजुली सुन्तला कृषक समुह	300000
6	189-078/3/17	सिडचाड बाख्रा फर्म खोर निर्माण	150000
7	202-078/3/20	सिचांग कुखुरा फर्म	100000
8	209-078/3/21	मेहिसा कृषि फर्म	100000
		जम्मा	1450000

			<ul style="list-style-type: none"> • अनुदान वाट प्राप्त लाभको विश्लेषण गरी आगामी दिनमा अनुदानको कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । अनुदान रकम विभिन्न तरिकाबाट साना साना कार्यक्रम बनाई वितरण गर्दा अपेक्षित प्रतिफल प्राप्त नहुने र यसले उत्पादकत्वमा समेत वृद्धि नगर्ने हुदा ठुला अनुदानका कार्यक्रम संचालन गरी कृषि पेशालाई आकर्षित गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै अनुगमन प्रभावकारी बनाई दोहोरो (संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तह) परे नपरेको एकिन गरी लिखित प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ । • कृषि तथा पशु पालन क्षेत्रमा आत्मनिर्भर बनाउन सरकारले कृषि वीमा तथा पशु वीमामा अनुदानका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । पालिकाले कृषि क्षेत्र तथा पशु क्षेत्रमा विभिन्न अनुदान दिएकोमा अनिवार्य वीमा गरेमा मात्र अनुदान दिने नीति तय गर्नुपर्नेमा वीमा गर्ने गराउने तर्फ पालिकाले ध्यान नदिइ अनुदानका कार्यक्रम मात्र सञ्चालन गरेको देखियो । एक सरकारले ल्याएको नीतिलाई अर्को सरकारले सहयोग गर्ने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ । 	
२५			विविध तर्फ:	
२५.१	79	२०७७-१०-२५	भरपाई वेगरको खर्च: आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायीत्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (५) मा खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुस्टी गर्ने विल,भरपाइ,प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्ने व्यवस्था छ। भौ.७९-०७७।१०।२५ बाट रामसिंह इलेक्ट्रोनिक्स लाई रु.२००००। भुक्तानी भएकोमा फोटोकपी विल संलग्न रहेकोले सक्कल विल पेश गर्नुपर्ने रु.	२०,०००
२५.२			गरिवसँग विशेश्वर कार्यक्रम: गरिवसँग विशेश्वर कार्यक्रम अन्तर्गत भौ.१२-०७८/३/२० बाट बोयर बोका, भैसी र बङ्गुर वितरण कार्यक्रम संचालन गर्ने सोममाया चिडीलाई रु.१५००००। भुक्तानी भएकोमा रु.८३०००। को वितरण भर्पाइ पेश भएको र रु.६००००। को भर्पाइ नभएकोले भर्पाइ पेश गर्नु पर्ने रु.	६०,०००
२६			आन्तरीक आय तर्फ:	
२६.१			कालिगण्डकी कोरिडोर (गैडाकोट राम्दी मालढुंगा) सडक आयोजनाको च.न. २४७ को मिति २०७७।९।३ को पत्रानुसार तथा मिति २०७७।९।२२ गते बसेको बुलिङ्टार गाउँपालिकाको कार्यपालिकाको निर्णयानुसार कालिगण्डकी कोरिडोर (गैडाकोट राम्दी मालढुंगा) सडक आयोजनाको निर्माण व्यवसायी EKK Infrastructure Limited, भरतपुर-१० लाई १६००० घन मिटर	५१३,७८७

		<p>ढुङ्गा गिट्टी, बालुवा उत्खनन विक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड २०७७ को दफा १२ बमोजिम रु.३९५२२०६। पालिकामा दाखिला गरेको पाइयो । निर्माण व्यवसायीले सो रकमको १३ प्रतिशतले हुन आउने मु.अ.कर रु.५१३७८७। दाखिला गरेको नपाइएकोले मु.अ.कर समायोजन गरेको प्रमाण तथा रकम दाखिला प्रमाण पेश गर्नु पर्ने रु.</p>	
२६.२		<p>स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ९ मा पालिकाको वित्तिय अधिकार क्षेत्रको वारेमा व्यवस्था गरेको छ तथा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायीत्व नियमावली, २०७७ को नियम ५९ जुनसुकै माध्यमबाट राजश्व प्राप्त गरेको भएता पनि स्विकृत राजश्व वर्गीकरण र व्याख्या बमोजिम राजश्व आम्दानी दाखिला गरी गोश्वारा भौचर तयार गरी दोहोरो लेखा प्रणाली सिद्धान्त अनुसार राजश्व लेखा अध्यावधिक गरी दैनिक तथा बार्षिक रुपमा प्राप्त भएको आय स्पष्ट देखिने गरी श्रेस्ता राख्नुपर्नेमा राखेको पाइएन।</p> <ul style="list-style-type: none"> • रसिद नियन्त्रण खाता राख्नुपर्नेमा राखेको पाइएन । • गत वर्षबाट कति रसीद फिर्ता प्राप्त भए, यस वर्ष कती छापीए, कती प्रयोगमा आए सोको अभिलेख राखेको पाइएन । • वडा कार्यलयहरुमा पठाएका र फिर्ता आएका रसिदको अद्यावधिक श्रेस्ता राखेको पाइएन । • राजश्व संङ्कलनका लागी सफ्टवेयर प्रयोगमा ल्याइ राजश्व संकलन चुस्त दुरुस्त राख्नु पर्नेमा सो गरेको पाइएन । • संकलित राजश्व १/२ महिनामा बैक दाखिला गरेको पाइयो । राजश्वलाई व्यवस्थित गर्न सफ्टवेयर प्रयोगमा ल्याइ समयमा राजश्व संकलन गर्ने साथै समयमा बैक दाखिला गर्ने तर्फ पालिकाले ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ । 	
२७		<p>सामाजिक सुरक्षा तर्फ:</p>	
२७.१		<p>भत्ता वितरण: सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ ले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नवीकरण, लगत कट्टा तोकिएको मिति भित्रै परिचयपत्र अनिवार्य रुपमा नवीकरण गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, प्रत्योक बर्ष लगत अद्यावधिक गरी लाभग्राहीको संख्या यकिन गर्नुपर्ने, भत्ता वितरण गर्दा बैक मार्फत गर्नुपर्ने, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चलान गर्न नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, केन्द्रिकृत सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरी अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्बन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था गरेको छ । तर पालिकाले लाभग्राहीको लगत अद्यावधिक नगरी यो वर्ष रु. ५००८९४५७।- खर्च गरेको छ । लेखापरीक्षण योजना अनुसार सबै भन्दा बढी भत्ता वितरण</p>	

		गरिएको २ वटा वडाहरू वडा नं. ३ र ५ को परीक्षण गरिएको छ । परीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरू निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छन्:	
२७.२		<p>निष्कृत खाता तथा लगत कट्टा: सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को दफा २३ (५) अनुसार सामाजिक सुरक्षा खाता सञ्चालन गर्ने बैंक तथा वित्तीय संस्थाले खाताहरू मध्ये निष्कृत खाताको विवरण प्रत्येक श्रावण महिना भित्र दिनुपर्ने र कार्यविधिको दफा २६ (३) अनुसार एक आर्थिक वर्ष सम्म एकपटक पनि रकम नझिकेका लाभग्राहीको विवरण सेवा प्रदायक बैंकबाट अनुसूची ११ वमोजिमको ढाँचामा प्राप्त गरी त्यस्ता लाभग्राहीका सम्बन्धमा स्थानीय तहले आवश्यक छानविन गरी कुनै लाभग्राहीको मृत्यु भएको वा कुनै कारणले भत्ता प्राप्त नभएको पाइएमा सम्बन्धित बैंकबाट लगत कट्टा हुने मिति सम्मको रकम सम्बन्धित हकवालाई भूक्तानी गरी सो मिति भन्दा पछिको रकम फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । प्रचलित कार्यविधि अनुसार बैंक तथा वित्तीय संस्थाले निष्कृत खाता तथा लगत कट्टा गरेको विवरण उपलब्ध नगराएकाले वितरित रकम यकिन हुन सकेन । पालिकाले बैंकबाट सो विवरण लिई लगत कट्टा तथा अन्य प्रकृया पूरा गरी भत्ता वितरण कार्यलाई यथार्थपरक बनाउनुपर्दछ ।</p>	
२७.३		<p>नागरिकता नम्बर दोहोरो: सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को दफा १२ मा विभागले स्थानीय तहका सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी सूचनालाई व्यवस्थित गर्न, स्थानीय तह, विभाग र बैंक/वित्तीय संस्था बीच प्रणालिगत सम्बन्ध स्थापना गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई प्रभावकारी र पारदर्शी बनाउन केन्द्रिकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। उक्त प्रणालीमा लाभग्राहीको विवरण प्रविष्टि गरी अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित स्थानीय तहको हुन्छ। लेखापरीक्षण योजना अनुसार सबैभन्दा बढी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण भएका वडाहरू ३ र ५ को परीक्षण गर्दा पालिकाले तपशिलको व्यक्ति/ लाभग्राहीहरूलाई नागरिकता नम्बर दोहोरो गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वापत रु.४४९६००।- भूक्तानी गरीएको छ। के कसरी नागरिकता नम्बर दोहोरो भएको हो पालिकाबाट यकिन गर्नुपर्दछ । साथै अन्य वडाहरूमा लाभग्राहीको विवरण समेत अद्यावधिक गरी भत्ता वितरण गरिनुपर्दछ ।</p>	

सामाजिक सुरक्षाको किसिम	व्यक्तिगत प. नं.	नाम	लिङ्ग	जन्म मिति	वडा नं.	नागरिकता नं	भत्ता
जेष्ठ नागरिक भत्ता(७० बर्ष माथि)	२००४०१०१०९२६२	चिजमाया वाग्ले	महिला	२००४-०१-०१	३	२७१८	३६०००
जेष्ठ नागरिक भत्ता(७० बर्ष माथि)	२००२१२३३११६७६	धानश्याम बास्तकोती	पुरुष	२००२-१२-३०	३	२७१८	३६०००
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	२०५१०८२३०१०५३	पुजा भण्डारी	महिला	२०५१-०८-२३	३	३६३००१४६१	१९२००
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	२०३७०७१४००६३४	यानु माया कुमाल	महिला	२०३७-०७-१३	३	३६३००१४६१	१४४००
जेष्ठ नागरिक भत्ता(७० बर्ष माथि)	१९९८०१०११७५६६	रिखि कुमाल	महिला	१९९८-०१-०१	३	६०९४३	३६०००
जेष्ठ नागरिक भत्ता(७० बर्ष माथि)	२००७०२२३०१३२२	रीमा कुमाल	महिला	२००७-०२-२३	३	६०९४३	३६०००
जेष्ठ नागरिक भत्ता(७० बर्ष माथि)	१९९४०१०११२४३४	खड्ग बहादुर वंशी	पुरुष	१९९४-१०-१४	५	३१७२४	३६०००

अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	२०१३०११५०६७७२	देव माया मसराङ्गी	महिला	२०१३-०१-१५	५	31724	19200
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	२०५०१२३००३७४४	चन्द्र बहादुर विरकट्टा	पुरुष	२०५०-१२-३०	५	363010150	19200
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	२०३२०९०५००९६९	हरिसरा मश्राङ्गी मगर	महिला	२०३२-०९-०५	५	363010150	19200
जेष्ठ नागरिक भत्ता(७० बर्ष माथि)	२००६११०३०१७१५	तुलसा थापा मगर	महिला	२००६-११-०३	५	76877	36000
जेष्ठ नागरिक भत्ता(७० बर्ष माथि)	२००११२३३४९८८४	मान बहादुर राना मगर	पुरुष	२००१-१२-३०	५	76877	36000
जेष्ठ नागरिक भत्ता(७० बर्ष माथि)	२००३०३०३०६४७८	लाल सिं सार्की	पुरुष	२००३-०३-०३	५	76964	36000
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	२०१३०९०५०१८०१	निलम्बर सार्की	पुरुष	२०१३-०९-०५	५	76964	24000
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	२०११०७१५०३१०१	टक बहादुर कुवंर	पुरुष	२०११-०७-१५	५	77084	19200
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	२०२२१००३००७६५	विष्णु प्रसाद कुंवर	पुरुष	२०२२-१०-०३	५	77084	19200

२८

अनुगमन तथा सम्परीक्षण:

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ मा बेरुजु फर्स्योट गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।सोही ऐनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजु फर्स्योट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यो वर्षको लेखापरीक्षणको क्रममा निम्नानुसार सम्परीक्षण गरिएको छ ।

आ.व.	वेरुजू दफा नं.	बेरुजुको संक्षिप्त व्यहोरा	फर्छ्योटको आधार				सम्परीक्षण
			असुली	प्रमाण	नियमित	पेशकी	
२०७४-७५	४८	शशिकिरण वस्ताकोटीको गाउँसभा समारोह सञ्चालन पेशकी रु.				400000	400000
२०७५/७६	२	पदाधिकारीको पोशाक खर्च असुल गर्नुपर्ने रु.	३४८९४९				348149
२०७५/७६	४७	प्रेम व थापा मगरको सामाजिक सुरक्षा भत्ता असुल गर्नुपर्ने रु.	14000				14000
२०७५/७६	५६	पूर्णसिं खण्कलुक र दिल बहादुर सूर्यवंशिको सेवा सुविधा रु.	11360				11360
२०७६/७७	९७	पदाधिकारीको सेवासुविधा असुल गर्नुपर्ने रु.	489000				489000
२०७६/७७	९७	पदाधिकारीको सेवासुविधा असुल गर्नुपर्ने रु.	12000				12000
२०७६/७७	३०	सृजना प्राविको छाना मर्मतमा बढी भुक्तानी रु.	19534				19534
२०७६/७७	३०	चुलिबोभा ढलनिकास कार्यमा बढी भुक्तानी रु.	19986				19986
२०७६/७७	५७	खण्कलुक कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्सको पेशकी रु.				950000	950000
२०७६/७७	५७	जलदेवी कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्सको पेशकी रु.				420000	420000
		जम्मा	914029	0	0	1770000	2684029

२९			<p>अद्यावधिक बेरुजुः</p> <p>यस पालिकाको २०७७।७८ सम्मको फछ्यौट गर्न बाँकी बेरुजुको स्थिति देहायअनुसार रहेको छः (रकम रु. हजारमा)</p>					
			गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू (B)	यो वर्ष कायम बेरुजू (C)	संपरीक्षणबाट कायम बेरुजू (D)	अध्याविधिक बाँकी बेरुजू (E=A- B+C+D)	
			59906	2684	13390	0	70612	